

طراح سؤال: اعظم دهقان ساعت شروع: زمان: ۹۰ دقیقه تاریخ امتحان: پرسنلی: ۳۲۲۹۶۵۱۳	به نام خدا آموزش و پرورش شهرستان قوچان دبیرستان دخترانه (دوره دوم) سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۲	نام دبیر: خانم دهقان پایه و رشته: یازدهم انسانی تعداد سوالات: ۲۳ نام درس: علوم و فنون ادبی ۲ نیاز به پاسخنامه دارد ☒ ندارد ☐
--	--	---

ردیف	سؤالات	بارم
	موسیقی شعر (۶ نمره)	
۱	کدام گزینه دارای وزن همسان دولختی (دوری) است؟ دو دلیل برای آن بنویسید. الف) چو دل برنهی بر سرای کهن ب) باغ سلام می کند، سرو قیام می کند کند ناز وز تو بپوشد سخن ☐ سبزه پیاده می رود، غنچه سوار می رسد ☐	۱
۲	پایه های آوایی بیت زیر را بنویسید، سپس وزن و حذف همزه را مشخص کنید. ای نفس خرم باد صبا از بر یار آمده ای مرحبا	۲
۳	وزن کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟ الف) با ساربان بگویند احوال آب چشمم ب) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است ج) کی شعر تر انگیزد خاطر که حزین باشد د) ای گلبن خرامان! با دوستان نگه کن تا بر شتر نبندد محمل به روز باران ☐ با دوستان مروّت با دشمنان مدارا ☐ یک نکته از این معنی گفتیم و همین باشد ☐ تا بگذرد نسیمی بر ما زبوستانت ☐	۰/۵
۴	کدام گزینه حذف همزه بیشتری دارد؟ حذف همزه گزینه مورد نظر را مشخص کنید. الف) حیلت رها کن عاشقا دیوانه شو دیوانه شو ب) خروشی برآمد زدشت و زشهر واندر دل آتش درآ پروانه شو پروانه شو ☐ غم آمد جهان را از آن کار بهر ☐	۱
۵	پایه های آوایی بیت زیر را مشخص کنید، سپس وزن را بنویسید. «بسیار گنه کردیم، آن بود قضای تو شاید که به ما بخشی، از روی کرم آن ها»	۱/۵
	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره)	
۶	جمله های زیر را با واژه های مناسب پر کنید. الف) خواجهی کرمانی از غزل پردازان برجسته قرن هشتم است شاعری که غزل های او بر نیز تأثیرگذار بود. ب) محتشم کاشانی از دیگر شاعران قرن است که سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی او زبان زد است. ج) وی وزیر مقتدر غازان خان و اولجایتو بود. مهم ترین کتاب او نام دارد.	۰/۲۵ ۰/۲۵ ۰/۲۵

۰/۷۵	<p>در هر یک از موارد گروه «الف» شرح و توضیح کدام شاعر یا نویسنده در گروه «ب» آمده است؟ (در گروه «ب» دو مورد اضافی است)</p> <table border="1" data-bbox="172 226 1415 665"> <thead> <tr> <th data-bbox="172 226 432 297">ب</th> <th data-bbox="432 226 1415 297">الف</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="172 297 432 665">بیدل فخرالدین عراقی صائب عطاملک جوینی بابافغانی شیرازی</td> <td data-bbox="432 297 1415 665">الف) از نثر نویسان قرن هفتم است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند، تاریخ جهان‌گشا را این نویسنده نوشت. ب) وی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. ج) از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. این شاعر را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.</td> </tr> </tbody> </table>	ب	الف	بیدل فخرالدین عراقی صائب عطاملک جوینی بابافغانی شیرازی	الف) از نثر نویسان قرن هفتم است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند، تاریخ جهان‌گشا را این نویسنده نوشت. ب) وی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. ج) از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. این شاعر را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.	۷
ب	الف					
بیدل فخرالدین عراقی صائب عطاملک جوینی بابافغانی شیرازی	الف) از نثر نویسان قرن هفتم است، خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بودند، تاریخ جهان‌گشا را این نویسنده نوشت. ب) وی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. ج) از پرکارترین شاعران فارسی زبان است. این شاعر را خداوندگار مضامین تازه شعری دانسته‌اند.					
۰/۵	مکتب «وقوع» به چه دلیل به وجود آمد؟	۸				
۰/۲۵	<p>کدام مورد از ویژگی‌های زبانی سبک «عراقی» نیست؟</p> <p>الف) کاربرد «می» به جای «همی» ☐</p> <p>ب) جایگزین شدن «در» به جای «اندر» ☐</p> <p>ج) کاربرد دو حرف اضافه برای متمم ☐</p> <p>د) از بین رفتن لغات اصیل فارسی ☐</p>	۹				
۰/۷۵	<p>هر یک از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام یک از قلمروهای سه‌گانه سبک هندی است؟</p> <p>الف) استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ. قلمرو</p> <p>ب) دایره واژگان شعر گسترش یافت و بسیاری از لغات ادبی قدیم از صحنه شعر رخت برپست. قلمرو</p> <p>ج) شعر در سبک هندی بیشتر در تک بیت خلاصه می‌شود و طول و عرض معنا از یک بیت پیش‌تر نمی‌رود. قلمرو</p>	۱۰				
۰/۷۵	<p>هر یک از آثار زیر، دارای چه نوع نثری است؟</p> <p>الف) عباس‌نامه ب) احسن‌التواریخ</p> <p>ج) عین‌الحیات</p>	۱۱				
۰/۲۵	<p>در بیت زیر یک ویژگی ادبی سبک هندی را بنویسید. اگر به میکده منصور بگذرد داند که هر که هست درو چند مرده حلاج است</p>	۱۲				
زیباشناسی (۶ نمره)						
۰/۵	<p>در بیت زیر تشبیه را بیابید نوع آن را بنویسید. «منم کشتی در این بحر و نشاید که بر من باد سرگردان فرستی»</p>	۱۳				
۰/۷۵	<p>تشبیه فشرده را بیابید و آن را به تشبیه گسترده تبدیل کنید. «باید پل زد به خیابان عشق یک شب، آسیمه سر از کوچه‌ها»</p>	۱۴				
۰/۵	<p>در بیت زیر، واژه «آتش» در مصراع اول و دوم، به ترتیب چه آرایه‌هایی ساخته است؟ «آتش است این بانگ نای و نیست باد هر که این آتش ندارد نیست باید»</p>	۱۵				

۰/۷۵	در بیت زیر <u>مجاز و قرینه</u> را مشخص کنید، سپس <u>معنای مجازی</u> را بنویسید. چو آشامیدم این پیمانه را پاک درافتادم زمستی بر سر خاک	۱۶
۰/۷۵	در ابیات زیر، دو استعاره بیابید که مفهومی یکسان داشته باشند. مفهوم مورد نظر را بنویسید. الف) بتی دارم که گرد گل زسنبل سایه‌بان دارد ب) خورشید خاوری کند از رشک جامه چاک بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد گر ماه مهرپرور من در قبا رود	۱۷
۰/۵	کدام گزینه استعاره مکنیه و تشخیص است؟ الف) ای سرو پای بسته به آزادگی مناز ب) ای غنچه خندان چرا خون در دل ما می‌کنی آزاده من که از همه عالم بریده‌ام ☐ خاری به خود می‌بندی و ما را ز سر و می‌کنی ☐	۱۸
۰/۷۵	نوع استعاره‌های مشخص شده را بنویسید. الف) کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب ب) دهقان سال خورده چه خوش گفت با پسر تا سر زلف سخن را به قلم شانه زدند کای نور چشم من به جز از کشته ندروی	۱۹
۰/۵	مفهوم کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. ای پای به گل فرو شده ای خسته تیر بلا، همه ما را خوانید؛ گرد در ما گردید	۲۰
۱	در سروده‌های زیر، دو «کنایه» بیابید که مفهومی یکسان داشته باشند. مفهوم مورد نظر را بنویسید. الف) از در درآمدی و من از خود به در شدم ب) دامن کشان که می‌روی امروز بر زمین گویی کز این جهان به جهان دگر شدم فردا غبار کالبدت بر هوا رود	۲۱
	تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲	شعر زیر را بخوانید و به پرسش‌ها پاسخ دهید. «ای دفتر حُسن تو را فهرست خط و خال‌ها آتش فروز قهر تو، آینه دار لطف تو پیشانی عفو ترا پرچین نسازد جرم ما با عقل گشتم همسفر یک کوچه راه از بی کسی هر شب کواکب کم کنند از روزی ما پاره‌ای هر چند صائب، می‌روم سامان نومیدی کنم تفصیل‌ها پنهان شده، در پرده‌ی اجمال‌ها هم مغرب ادبارها، هم مشرق اقبال‌ها آینه کی بر هم خورد از زشتی تمثال‌ها؟ شد ریشه ریشه دامنم از خار استدلال‌ها هر روز گردد تنگ‌تر سوراخ این غربال‌ها زلفش به دستم می‌دهد سر رشته‌ آمال‌ها» (صائب تبریزی)	۲۲
	الف) وزن غزل بالا را تعیین کنید. ب) شعر را از نظر قلمرو فکری بررسی کنید. (دو مورد) ج) یک اصطلاح عامیانه در ابیات بالا بیابید. د) بیت چهارم به چه مفهومی تأکید دارد؟ الف) عقل گرا بودن ☐ ب) عشق‌گرا بودن ☐	
۲	ویژگی‌های <u>زبانی و ادبی</u> عبارت زیر را بنویسید. (هر کدام دو مورد) «پس از ابر کرم، باران محبت بر خاک آدم بارید و خاک را گل کرد و به ید قدرت از گل دل کرد.» (نجم دایه)	۲۳